

Toelichting op de Verordening jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning gemeente Lopik 2020

ALGEMEEN

Gemeenten hebben de opdracht gekregen om in het sociaal domein te komen tot de – door het Rijk beoogde – integrale uitvoering “over de wetten heen”. Het huidige stelsel regelt echter weinig voor een situatie waarop afzonderlijke wetten van toepassing zijn. Elke afzonderlijke wet stelt eisen aan de te doorlopen procedures en bevat bepalingen over de verwerkingen van persoonsgegevens voor de uitvoering van die specifieke wet.

Deze verordening geeft uitvoering aan de Jeugdwet en de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015).

Uitgangspunt van de Wmo 2015 is, dat inwoners een eigen verantwoordelijkheid dragen voor de wijze waarop zij hun leven inrichten en deelnemen aan het maatschappelijk leven. Er mag van hen worden verwacht dat zij elkaar daarin naar vermogen bijstaan. Inwoners die zelf, dan wel samen met personen in hun omgeving, onvoldoende zelfredzaam zijn of onvoldoende in staat zijn tot participatie, kunnen een beroep doen op ondersteuning door de gemeente, zodat zij zo lang mogelijk in de eigen leefomgeving kunnen blijven wonen. Het is noodzakelijk om regels vast te stellen ter uitvoering van het beleidsplan als bedoeld in artikel 2.1.2 van de Wmo 2015 met betrekking tot de ondersteuning bij de versterking van de zelfredzaamheid en participatie van personen met een beperking of met chronische psychische of psychosociale problemen, beschermd wonen en opvang en dat het noodzakelijk is om de toegankelijkheid van voorzieningen, diensten en ruimten voor mensen met een beperking te bevorderen en daarmee bij te dragen aan het realiseren van een inclusieve samenleving;

De Jeugdwet heeft de verantwoordelijkheid voor het organiseren van goede en toegankelijke jeugdhulp bij de gemeente belegd. Hierbij is het uitgangspunt dat de verantwoordelijkheid voor het gezond en veilig opgroeien van jeugdigen allereerst bij de ouders en de jeugdige zelf ligt. Het is noodzakelijk om regels vast te stellen wanneer het college individuele maatwerkvoorzieningen en overige voorzieningen verleent en aan welke voorwaarden de toekenning, de wijze van beoordeling van, en de afwegingsfactoren bij een individuele voorziening (in deze verordening maatwerkvoorziening genoemd), over de wijze waarop de toegang tot en de toekenning van een maatwerkvoorziening wordt afgestemd met andere voorzieningen.

Daar waar in deze verordening ‘hij’ staat, kan ook ‘zij’ gelezen worden.

HOOFDSTUK 1 ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1.1 Begripsbepalingen

Het aantal definities van artikel 2 is beperkt aangezien de wet al een flink aantal definities kent die ook bindend zijn voor deze verordening. Deze wettelijke definities zijn dan ook niet nogmaals opgenomen in de verordening.

Ad a: Een algemene voorziening is in beginsel voor iedereen toegankelijk. Om gebruik te maken van een algemene voorziening is geen besluit of indicatie nodig. De term ‘algemene voorziening’ komt uit de Wmo 2015 (Wmo). In de Jeugdwet wordt van ‘overige voorziening’ gesproken.

Ad e: Gebruikelijke hulp is de normale, dagelijkse zorg die partners, ouders, inwonende kinderen en/of andere huisgenoten geacht worden elkaar onderling te bieden. Voor kinderen geldt dat er een bandbreedte is in het normale ontwikkelingsprofiel. Ook tussen kinderen van dezelfde leeftijd zonder grondslag kan de omvang van de zorg (per dag) verschillen. Gebruikelijke zorg bij kinderen kan activiteiten omvatten die niet standaard bij alle kinderen voorkomen.

Bij gebruikelijke zorg wordt een onderscheid gemaakt in kortdurende en langdurige situaties.

- Kortdurend: er is uitzicht op herstel. Het gaat hierbij in het algemeen over een periode van maximaal drie maanden.

- Langdurig: het gaat om chronische situaties waarbij naar verwachting de zorg langer dan drie maanden nodig zal zijn.

In kortdurende situaties moet alle ondersteuning door de gebruikelijke verzorger worden geboden, tenzij men hier niet toe in staat is.

In langdurige situaties is de zorg waarvan kan worden gezegd dat deze op basis van algemeen aanvaarde maatstaven door de sociale omgeving (ouders, partners, volwassen inwonende kinderen en andere volwassen huisgenoten) aan de inwoner moet worden geboden, gebruikelijke zorg.

Ad f: Een maatwerkvoorziening kent in de verschillende wetten een ander begrip. In deze verordening is aansluiting gezocht bij de Wmo omdat het begrip maatwerkvoorziening aangeeft dat het gaat om een oplossing die recht doet aan de ondersteuningsvraag en geen standaardoplossing is. Een maatwerkvoorziening kan op individueel niveau en in groepsverband worden aangeboden.

Een maatwerkvoorziening wordt alleen toegekend op basis van een besluit. Voordat een maatwerkvoorziening wordt toegekend is het daarom nodig om de ondersteuningsvraag en oplossingen in beeld te brengen.

Ad j: Persoonlijk Plan: In de Wmo 2015 is in artikel 2.3.2. de mogelijkheid opgenomen om een persoonlijk plan op te stellen. Dit plan is niet vormvrij en moet voldoen aan het gesteld in de Wmo 2015, artikel 2.3.2 lid 5. In de Jeugdwet is de mogelijkheid genomen om een familiegroepsplan (artikel 1.1) op te stellen. Dit plan is vormvrij. In alle gevallen waarin een eigen plan is opgesteld betreft het college dit bij het beantwoorden van de ondersteuningsvraag.

Ad k: De definitie van 'pgb' is opgenomen omdat de afkorting pgb in het spraakgebruik inmiddels meer is ingeburgerd dan voluit 'persoonsgebonden budget'.

De begrippen jeugdige en ouder zijn overeenkomstig de Jeugdwet.

Ook de Awb kent een aantal definitiebepalingen die voor deze verordening van belang zijn, zoals: 'aanvraag' (artikel 1:3, derde lid, van de Awb) en 'beschikking' (artikel 1:2 van de Awb).

HOOFDSTUK 2 VAN MELDING TOT BESLISSING

Artikel 2.1 Melding via de gemeente

In dit artikel wordt onder meer uitgelegd op welke wijze een cliënt een melding bij het college kan doen. De melding is vormvrij en kan schriftelijk, elektronisch, mondeling of telefonisch bij het college worden gedaan. Bovendien kan de melding door of namens een cliënt worden gedaan. Dit kan ruim worden opgevat. Naast cliënt kan bijvoorbeeld diens vertegenwoordiger, mantelzorger, partner, familielid, buurman of andere betrokkene een melding doen.

Betreft de melding een verzoek om maatschappelijke ondersteuning, dan heeft het college vanaf de datum van ontvangst hiervan zes weken de tijd om onderzoek te doen. Dit is in de Wmo 2015 vastgelegd (artikel 2.3.2.). Voor jeugdhulp geldt deze wettelijke verplichting niet. Om duidelijkheid voor de jeugdige en zijn ouders te creëren wordt aangesloten bij de meldingsprocedure van de Wmo 2015.

Lid drie is een uitwerking van de wettelijke verplichting van het college om gratis onafhankelijke cliëntondersteuning te bieden aan inwoners met een hulpvraag (artikel 2.2.4 lid 1 sub a van de Wmo 2015). De Wmo 2015 adresseert het college rechtstreeks en vraagt niet om hierover bij verordening een regeling op te stellen. De bepaling uit de wet is toch in de verordening opgenomen vanwege het belang om in de verordening een compleet overzicht van rechten en plichten van inwoners te geven. Hierbij is in het derde lid benadrukt dat de cliëntondersteuning voor de inwoner gratis is. In de memorie van toelichting bij artikel 2.2.4 van de Wmo 2015 is vermeld dat gemeenten hiermee de opdracht hebben in ieder geval een algemene voorziening voor cliëntondersteuning te realiseren, waar inwoners met een hulpvraag informatie en advies kunnen krijgen. Ook uitgebreide vraagverheldering alsmede kortdurende en kortcyclische ondersteuning bij het maken van keuzes op

diverse levensterreinen maken daarvan deel uit. Overeenkomstig artikel 2.3.2 lid 3 van de Wmo 2015 is bepaald dat het college de inwoner na de melding van de hulpvraag inlicht over de mogelijkheid van gratis cliëntondersteuning. Cliëntondersteuning kan worden geleverd door een partij die de gemeente heeft gecontracteerd, maar een inwoner kan zich ook laten ondersteunen door iemand uit het sociaal netwerk.

In het vierde lid is de mogelijkheid tot het indienen van een persoonlijk plan genoemd. In dit plan kan de cliënt –al dan niet samen met zijn persoonlijk netwerk- de omstandigheden en de door hem gewenste ondersteuning beschrijven. Door het indienen van dit plan is het college voor het onderzoek al bekend met wat cliënt zelf als mogelijke oplossing ziet.

Tot slot wordt in het vijfde lid spoedeisende hulp genoemd. Is de situatie spoedeisend, dan kan er gelijk hulp of ondersteuning ingezet worden.

De Jeugdwet noemt de inzet van jeugdhulp in spoedeisende gevallen in de artikelen 6.1.3 en 6.1.8. Dit is bijvoorbeeld het geval als een spoedmachtiging afgegeven is door de rechter (of andere instantie) omdat onmiddellijke verlening van jeugdhulp noodzakelijk is en de reguliere machtiging niet afgewacht kan worden.

De Wmo 2015 noemt de inzet van maatschappelijke ondersteuning in spoedeisende gevallen in artikel 2.3.3. In spoedeisende gevallen, daaronder begrepen de gevallen waarin terstond opvang noodzakelijk is, al dan niet in verband met risico's voor de veiligheid als gevolg van huiselijk geweld, beslist het college na een melding als bedoeld in artikel 2.3.2, eerste lid, onverwijld tot verstrekking van een tijdelijke maatwerkvoorziening in afwachting van de uitkomst van het onderzoek, bedoeld in artikel 2.3.2 en de aanvraag van de cliënt.

Artikel 2.2 Jeugdhulp via andere wettelijke verwijzers

Naast de gemeentelijk georganiseerde toegang tot jeugdhulp, bestaat ook de directe verwijzingsmogelijkheid door de huisarts, medisch specialist en jeugdarts naar de jeugdhulp (artikel 2.6, eerste lid, onderdeel g, van de Jeugdwet). Met een dergelijke verwijzing kan de jeugdige rechtstreeks aankloppen bij de jeugdhulpaanbieder. In de praktijk zal het de jeugdhulpaanbieder (bijvoorbeeld de jeugdpsychiater, de gezinswerker of orthopedagoog) zijn die na de verwijzing (stap 1) beoordeelt welke jeugdhulp precies nodig is. Deze bepaalt in overleg met de jeugdige of ouder daadwerkelijk de concrete inhoud, vorm, omvang en duur van de benodigde jeugdhulp. Deze aanbieder stelt dus feitelijk vast wat naar zijn oordeel de inhoud van de benodigde voorziening dient te zijn en hij zal zijn oordeel mede baseren op de protocollen en richtlijnen die voor een professional de basis van zijn handelen vormen (stap 2). Uiteraard is de aanbieder hierbij gehouden aan hetgeen volgt uit de contract- of subsidierelatie met de gemeente en uit deze verordening.

Het derde lid regelt de mogelijkheid voor de jeugdige en/of ouders om de te verlenen voorziening of de afwijzing daarvan vast te laten leggen in een beschikking, als er sprake is van een verwijzing door een bij de wet bevoegde verwijzer. Dat dit alleen in deze gevallen wordt gedaan komt doordat de cliënt in deze gevallen immers een geldige verwijzing heeft en het toesturen van de beschikking geen meerwaarde heeft.

Artikel 2.3 Onderzoek en identificatie

Bij het onderzoek zal, in samenspraak met de cliënt dan wel diens vertegenwoordiger en waar mogelijk met de mantelzorger(s), in de eerste plaats gekeken worden naar hun behoeften, persoonskenmerken en voorkeuren van de cliënt. Er kan dan alsnog worden verwezen naar een algemene voorziening of overige jeugdhulpvoorziening in plaats van, of naast, mogelijke toekenning van een maatwerkvoorziening.

Voor een zorgvuldig te nemen besluit is het van belang dat alle relevante feiten en omstandigheden van de specifieke hulpvraag worden onderzocht. Voor een zorgvuldig onderzoek is veelal persoonlijk contact nodig om een goed beeld van de cliënt en de thuissituatie te krijgen. Het ligt dan ook voor de hand dat er één of meerdere gesprekken gevoerd worden met de cliënt.

In artikel 2.3, vierde lid van de Jeugdwet en artikel 2.3.2, vierde lid van de Wmo 2015 staan de zaken, die tijdens het onderzoek aan bod komen.

Het college is bevoegd degene door of namens wie een melding is gedaan of door of namens wie een aanvraag is ingediend, alsmede diens huisgenoten, op te roepen in persoon te verschijnen en te bevragen op een door het college te bepalen plaats en tijdstip en te laten onderzoeken en/of bevragen door één of meer daartoe aangewezen deskundigen. Dit alles met de beperking dat dit in het belang moet zijn van de beoordeling van de aanspraak op een voorziening.

Afdeling 3.3 van de Awb geeft in een aantal artikelen enige algemene bepalingen over (externe) advisering. Artikel 3.5, eerste lid van de Awb geeft aan wat deze afdeling onder adviseur verstaan wordt: een persoon of college bij krachtens wettelijk voorschrift belast met adviseren inzake door een bestuursorgaan te nemen besluiten en niet werkzaam onder verantwoordelijkheid van dat bestuursorgaan.

In artikel 4.2, tweede lid van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) is te lezen dat de aanvrager de gegevens en bescheiden, die voor de beslissing op de aanvraag nodig zijn en waarover hij redelijkerwijs de beschikking kan krijgen, verschaft. Dit geldt in dit geval ook voor de onderzoeksfase.

Artikel 2.4 Ondersteuningsplan

Het Ondersteuningsplan vormt het basisdocument op grond waarvan het college een beslissing neemt over de in te zetten ondersteuning en de te bereiken resultaten. In het Ondersteuningsplan worden de uitkomsten van het onderzoek vermeld. Zie hiervoor ook artikel 2.3.2, achtste lid van de Wmo 2015.

Soms kan het Ondersteuningsplan al direct worden meegegeven, maar vaak zal dit toch nog moeten worden uitgewerkt en gaat daar een paar dagen overheen. Het kan overigens ook zijn dat na een gesprek de cliënt bijvoorbeeld nog onderzoekt wat er in zijn omgeving mogelijk is, bijvoorbeeld of hij met iemand kan meerijden om boodschappen te doen, of dat hij nog een aanvullende opmerking heeft. Ook dan is een paar dagen tijd na het gesprek nuttig.

Alleen gegevens die noodzakelijk zijn voor om te kunnen voorzien in de behoefte worden opgenomen. Een goede weergave hiervan maakt het voor het college inzichtelijk om een juiste beslissing te nemen te nemen op een aanvraag en draagt bij aan een inzichtelijke communicatie met cliënt en eventuele wettelijke vertegenwoordiger. Uiteraard zal de weergave van de uitkomsten van het onderzoek anders zijn naar gelang de uitkomsten van het onderzoek variëren. Zo zal de weergave van het onderzoek bijvoorbeeld heel beperkt zijn als cliënt of diens wettelijke vertegenwoordiger van mening is goed geholpen te zijn en de uitkomst is dat geen aanvraag van een maatwerkvoorziening noodzakelijk is. Bij meer complexe onderzoeken zal uiteraard een uitgebreidere weergave noodzakelijk zijn.

Artikel 2.5 Aanvraag

Een aanvraag kan pas worden ingediend wanneer het onderzoek is afgerond. Het staat cliënt echter vrij een aanvraag in te dienen. Het college moet dan wel goed onderscheid maken tussen melding en aanvraag. Uit jurisprudentie volgt dat de rechter gauw uitgaat van een aanvraag, zodat de cliënt de rechtsbescherming uit de Awb geniet.

Artikel 2.6 Beslistermijn

De beslistermijnen zijn wettelijk bepaald. Voor de Wmo 2015 aanvragen in de artikelen 2.3.5 van de Wmo 2015 en voor de Jeugdwet in artikel 4.13 Awb, omdat in de Jeugdwet geen termijnen worden genoemd.

Tweede lid betreft de mogelijkheid om op te kunnen schorten en is geregeld in artikel 4.15 van de Awb. Het college heeft op grond van de Awb de mogelijkheid om de beslistermijn met maximaal acht weken op te schorten. De cliënt moet hierover schriftelijk worden geïnformeerd, inclusief de reden van opschorting.

Artikel 2.7 Beschikking

Het college neemt een beslissing en informeert de cliënt hierover.

Vierde lid: als er een bijdrage in de kosten verschuldigd is dan wordt dit ook vermeld in de beschikking. Net als de door het college gehanteerde uitgangspunten, zoals bij de kostprijs van de voorziening.

Artikel 3.1 Toegang tot algemene voorzieningen of overige voorzieningen

Uit de Jeugdwet en de Wmo 2015 volgen een aantal algemene uitgangspunten die gelden voor elke gemeente. In dit artikel wordt daarbij stilgestaan.

Jeugdigen in Nederland moeten zo gezond en veilig mogelijk op kunnen groeien. Dat is in de eerste plaats de verantwoordelijkheid van jeugdigen, hun ouders en hun netwerk. Als zij daarbij hulp nodig hebben, kunnen zij een beroep op de gemeente doen voor ondersteuning. Deze hulp wordt zo vroeg mogelijk geboden. Daarbij staat het versterken van de eigen kracht van de jeugdige en het probleemoplossend vermogen van het gezin en de sociale omgeving voorop.

Inwoners met een beperking en/of met langdurige psycho-sociale problemen hebben soms hulp nodig om zo lang en zelfstandig mogelijk in hun eigen leefomgeving te kunnen blijven wonen. De gemeente heeft de taak om inwoners te helpen als ze niet in staat zijn om zelf oplossingen te vinden voor knelpunten in hun woning, bij normale dagelijkse activiteiten en huishouding. De gemeente moet ook maatregelen nemen om ervoor te zorgen dat inwoners met een beperking zo lang mogelijk voor zichzelf kunnen zorgen (zelfredzaamheid).

Alle inwoners moeten mee kunnen doen aan de samenleving ook als ze een beperking hebben. Lukt dat niet op eigen kracht of met hulp uit de omgeving dan zorgt de gemeente voor een passende voorziening.

Als de cliënt gebruik kan maken van voorzieningen waarvan mensen gebruik kunnen maken, ook als ze geen beperkingen hebben, verstrekt het college die voorzieningen niet (zie o.a. CRVB 03-07-2001, nr. 00/764 WVG, CRVB 16-04-2008, nr. 06/4668 WVG, CRVB 14-07-2010, nr. 09/562 WVG en Rechtbank Arnhem 16-08-2012, nr. AWB 11/5564). Het college moet steeds onderzoeken of een voorziening ook algemeen gebruikelijk is voor de cliënt (zie CRVB 17-11-2009, nr. 08/3352 Wmo).

Als er een algemene voorziening beschikbaar is, die tegemoet komt aan de ondersteuningsbehoefte van de cliënt, dan hoeft het college geen maatwerkvoorziening te treffen.

Enkele criteria die een rol spelen (op grond van de jurisprudentie):

- is de voorziening gewoon te koop?
- is de prijs van de voorziening vergelijkbaar met soortgelijke producten die algemeen gebruikelijk worden geacht?
- is de voorziening specifiek voor personen met een beperking ontworpen?

Kan er op grond van een andere wettelijke bepaling een voorziening ingezet worden voor de cliënt of de jeugdige, dan hoeft het college geen maatwerkvoorziening te verstrekken. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan een voorziening op grond van de Wet langdurige zorg (WLZ) of de Zorgverzekeringswet. Er is dan sprake van een zogenoemde voorliggende voorziening.

Deze weigeringsgrond volgt uit artikel 1.2 van de Jeugdwet. Hoewel eenzelfde overweging niet in de Wmo 2015 is opgenomen, is het wel ook van toepassing voor Wmo-voorzieningen.

Artikel 4.1 Beschikbare maatwerkvoorzieningen jeugdhulp

Er zijn verschillende soorten maatwerkvoorzieningen die ingezet kunnen worden. Bij alle in te zetten maatwerkvoorzieningen staat het te behalen resultaat centraal.

Het college stelt samen met de cliënt vast welke resultaten bereikt moeten worden. Dit te behalen resultaat wordt specifiek beschreven door de consulent. Vervolgens wordt bezien of (een deel van) het resultaat op eigen kracht, met behulp vanuit de omgeving of voorliggende voorzieningen kan worden bereikt. Het resultaat dat overblijft, vormt het resultaat dat de aanbieder moet bereiken. De consulent bepaalt in samenspraak met de cliënt wat het te bereiken resultaat is, binnen welke termijn. De aanbieder bepaalt in samenspraak met cliënt hoe dit resultaat bereikt kan worden.

Artikel 4.2 Beschikbare maatwerkvoorzieningen maatschappelijke ondersteuning

Zie ook de toelichting bij artikel 4.1.

Ad h. De Wmo 2015 draagt ertoe bij dat mensen ondersteund worden in hun maatschappelijke participatie. Bij participatie gaat het om het deelnemen aan het maatschappelijke verkeer, dit wil zeggen dat iemand, ondanks zijn lichamelijke of geestelijke beperkingen, op gelijke voet met anderen in redelijke mate: mensen kan ontmoeten, contacten kan onderhouden, boodschappen kan doen, kan verplaatsen. Aan de hand van de vervoersbehoefte zal het college beoordelen of en zo ja welke vervoersvoorziening ingezet wordt.

Ad i. In de Wmo 2015 is geen definitie of omschrijving van rolstoel(voorziening) gegeven. Uit jurisprudentie blijkt echter dat doorslaggevend is of de voorziening gezien aard en functie bestemd is om zich in en om de woning te verplaatsen. In beginsel komen alleen cliënten die door de aard van hun beperking of probleem langdurig op een rolstoel zijn aangewezen hiervoor in aanmerking op grond van de Wmo 2015. Rolstoelen die voor de duur van maximaal zes maanden nodig zijn, worden verstrekt op grond van de Zorgverzekeringswet.

Artikel 4.3 Algemene criteria maatwerkvoorzieningen

In de Jeugdwet staat in artikel 2.9 dat er een verordening moet komen waarin staat wat de voorwaarden voor toekenning van een maatwerkvoorziening zijn. Artikel 2.1.3 van de Wmo 2015 bepaalt hetzelfde.

Het eerste lid vloeit voort uit de wet. In principe is de woonplaats van de jeugdige de woonplaats van de met gezag belaste ouder(s). Een wijziging van het woonplaatsbeginsel in de Jeugdwet is aangekondigd. Dit artikel volgt altijd de regeling uit de Jeugdwet.

Tweede lid: bij de beoordeling is het van belang dat allereerst gekeken wordt naar de eigen kracht, sociale netwerk, gebruikelijke hulp, of er sprake is van een mantelzorger, of er ondersteuning mogelijk is vanuit andere, al dan niet voorliggende, voorzieningen of regelgeving. De nadruk van de Jeugdwet en de Wmo 2015 ligt op de eigen kracht en hulp van anderen; het inschakelen herstellen en versterken van de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen van cliënt en zijn omgeving.

Ook wordt bedoeld op de situatie dat de cliënt een melding heeft gedaan en, nog voordat een besluit is genomen, de voorziening zelf al realiseert of heeft aangekocht. Omdat het college dan geen mogelijkheden meer heeft de voorziening volgens het vastgestelde beleid te verstrekken, noch anderszins invloed heeft op de te verstrekken voorziening, kan in deze situatie de voorziening worden geweigerd. Door deze regeling wordt voorkomen dat een voorziening, waar vroegtijdig mee is begonnen, uiteindelijk niet overeenstemt met hetgeen het college als goedkoopst compenserende voorziening beschouwt. De situatie waarin een cliënt de voorziening heeft aangeschaft of gerealiseerd voordat de melding is gedaan, valt hier niet onder. Dan is er namelijk geen te compenseren situatie aanwezig.

Er wordt aangegeven dat de aanvraag geweigerd kan worden als het gaat om een vergoeding of verstrekking die al eerder heeft plaatsgehad, terwijl het de cliënt verwijtbaar is dat het middel verloren is gegaan, bijvoorbeeld door roekeloosheid of verwijtbare onachtzaamheid, dus niet indien de cliënt geen schuld treft. Ook hier kan de eigen verantwoordelijkheid van de cliënt een rol spelen. Voorbeeld: als in een woning een verstelbare keuken of een andere dure voorziening is aangebracht, heeft dit gevolgen voor de te verzekeren waarde van de opstal. Dat risico dient in de opstalverzekering gedekt te worden. Indien vervolgens bij brand blijkt dat de woning onvoldoende verzekerd is, dan kan op dat moment geen beroep op deze verordening worden gedaan.

Er wordt geen voorziening toegekend voor zover er geen sprake is van aantoonbare meerkosten in vergelijking met de situatie, voorafgaand aan het optreden van de beperkingen waarvoor de voorziening wordt aangevraagd. De meerkosten zijn de kosten die in een direct oorzakelijk verband staan met het compenseren van de ondervonden beperking.

De eigen verantwoordelijkheid van cliënten speelt een prominentere rol in de Wmo (CRVB 21-05-2012, nr. 11/5321 WMO en CRVB 19-06-2013, nr. 12/5062 WMO). Dit onderdeel is opgenomen in de verordening, zodat het kan dienen als beoordelings- en afwijzingsgrond. De bepaling is bedoeld om de eigen verantwoordelijkheid van de cliënt ten aanzien van de situatie, waarin hij zich bevindt, een plaats te geven. Als het gaat om tekortschietend besef moet dit aan de cliënt aan te rekenen zijn.

De maatwerkvoorziening is gericht op een individuele cliënt. Het past hier niet om generieke voorzieningen te treffen. Daarvoor zijn de algemene maatregelen en algemene voorzieningen geschikte instrumenten. Wel zal bij de bepaling van de mate van geschiktheid van de voorziening rekening worden gehouden met een eventueel aanwezige partner van de cliënt, gezinsleden, mantelzorg(st)ers of verzorgende.

Een cliënt kan geen aanspraak maken op een maatwerkvoorziening als de cliënt zijn hulpvraag redelijkerwijs van te voren had kunnen voorzien en met zijn beslissing had kunnen voorkomen. Bijvoorbeeld als een cliënt is aangewezen op een rolstoel en een huis koopt waarin veel dure aanpassingen moeten worden aangebracht, was het logisch geweest dat de cliënt in een al aangepast huis zou zijn gaan wonen.

Let op:

Als slechts een gedeelte van de ondersteuningsbehoefte kan worden opgelost door bijvoorbeeld het eigen netwerk of een andere voorliggende voorziening, dan moet het college voor de resterende ondersteuningsbehoefte nog steeds een voorziening treffen.

Het derde lid : Voor opvang voor een cliënt die de thuissituatie heeft verlaten in verband met risico's voor zijn veiligheid als gevolg van huiselijk geweld, geldt niet dat er sprake moet zijn van beperkingen, chronische psychische of psychosociale problemen.

Artikel 4.4 Maatwerkvoorziening Woonvoorzieningen

Woonvoorzieningen kunnen worden verstrekt, als een normaal gebruik van de woning niet mogelijk is. Het normale gebruik van de woning was in de Wmo 2007 een uitvloeisel van de "normale deelname aan het maatschappelijk verkeer" dat weer onderdeel was van het begrip "zelfredzaamheid". Onder het normale gebruik van de woning werd in de oude Wmo 2007-jurisprudentie het verrichten van elementaire woonfuncties verstaan. Voorbeelden van elementaire woonfuncties volgens de jurisprudentie zijn o.a.: wonen, douchen en slapen, de veiligheid in en rond de woning en de toegankelijkheid van de woning. Het verstrekken van een woonvoorziening kan bestaan uit een woningaanpassing, dat wil zeggen een bouwkundige of woontechnische ingreep in of aan een woning of een overige woonvoorziening.

In sommige situaties kan het verhuizen naar een geschikte woning of een gemakkelijker geschikt te maken woning een snelle(re) en minder dure oplossing bieden dan het aanpassen van een woning. Bovendien kan een woning zich niet lenen voor aanpassing. Dat kan betekenen dat er eerst naar alternatieven gekeken zal moeten worden.

Met overige woonvoorzieningen worden de niet-bouwkundige voorzieningen en niet woon-technische voorzieningen bedoeld.

Een niet-bouwkundige of niet-woontechnische voorziening kan compensatie bieden in de zelfredzaamheid door cliënt in staat te stellen tot het verrichten van de noodzakelijke algemene dagelijkse levensverrichtingen. Daarbij kan gedacht worden aan voorzieningen voor toiletgebruik, voorzieningen voor het baden wassen en douchen, trapliften en tilliften.

Derde lid betreft weigeringsgronden specifiek voor woonvoorzieningen in het kader van de Wmo 2015.

Ad a. Het college hoeft geen voorziening te verstrekken als de beperkingen het gevolg zijn van de aard van de gebruikte materialen. Ook als de beperkingen voortkomen uit achterstallig onderhoud van de woning hoeft het college geen woonvoorziening te verstrekken. Dit beginsel geldt niet als is voldaan aan de volgende twee eisen:

- de cliënt heeft goede pogingen ondernomen om de gebreken door de verhuurder te laten wegnemen;
- met het oog op de gezondheidstoestand van de cliënt is er binnen redelijkerwijs aanvaardbaar tijdsbestek geen uitzicht op opheffing van de gebreken.
(zie hiervoor CRvB 03-07-2013, nr. 11/4346 WMO, Rechtbank 's-Hertogenbosch 07-06-2010, nr. AWB 09/2976 WMO).

Ad b. Een maatwerkvoorziening wordt alleen verstrekt als het woonruimte betreft die als zelfstandige woonruimte in het kader van de Wet op de huurtoeslag ook als zodanig aangemerkt wordt.

Ook worden geen voorzieningen verstrekt die bij nieuwbouw of renovatie zonder noemenswaardige meerkosten kunnen worden meegenomen. Het is echter niet toegestaan om woonvoorzieningen voor bepaalde woonruimten categoriaal uit te sluiten (zie Rechtbank Arnhem 19-12-2008, nr. AWB 08/1131). Als het college een aanvraag op grond van deze bepaling afwijst, moet het college nog wel compenseren. Het college kan dan bijvoorbeeld in plaats van een woningaanpassing een verhuiskostenvergoeding verstrekken.

Ad c. Als een voorziening in een gebouw voor een specifieke doelgroep algemeen gebruikelijk is, mag het college een woonvoorziening weigeren. De CRvB stelt vast dat de verordeningsbepaling, waarin woonvoorzieningen uitgesloten worden in specifiek voor gehandicapten of ouderen bedoelde gebouwen, een verbijzondering is van de bepaling dat geen voorziening wordt toegekend als de voorziening algemeen gebruikelijk is. Het is aan het college om aan te tonen dat de voorziening algemeen gebruikelijk is. Een voorziening in een specifiek voor gehandicapten of ouderen bedoeld gebouw is in principe algemeen gebruikelijk als (CRvB 03-06-2009, nr. 07/4237 WVG en CRvB 09-03-2010, nr. 08/1537 WVG):

- op grond van objectieve gegevens kan worden vastgesteld dat een sociale huurwoning, die bestemd is voor een specifieke groep bewoners, onmiskenbaar niet voldoet aan de geldende vereisten voor een dergelijke woning:

- o op grond van wettelijke voorschriften;
- o algemeen aanvaarde regels of;
- o contractuele bepalingen;

- wordt aangetoond dat de aangevraagde voorziening bij wel voldoen aan die vereisten niet nodig zou zijn.

Dit geldt ook voor gebouwen die niet specifiek bestemd zijn voor een bepaalde groep bewoners, maar die in de praktijk wel grotendeels door ouderen of gehandicapten worden bewoond.

Ad d. Er worden geen voorzieningen verstrekt in gemeenschappelijke ruimten, anders dan de genoemde in deze bepaling. Naar het oordeel van de CRvB is een dergelijke bepaling in het algemeen niet in strijd met de Wmo 2015, zie CRvB 02-11-2011, nr. 10/6238 WMO-T). Als het college een aanvraag op grond van deze bepaling afwijst, moet het college nog wel compenseren. Het college kan dan bijvoorbeeld in plaats van een voorziening in de gemeenschappelijke ruimte een verhuiskostenvergoeding verstrekken.

Ad e. Als er in de te verlaten woning geen problemen bij de zelfredzaamheid werden ervaren, is de verhuizing naar de nieuwe woning kennelijk de oorzaak van de problemen en is men verhuisd naar een ongeschikte woning. Niet de ondervonden beperking, maar de verhuizing naar een niet geschikte woning is dan de voornaamste oorzaak van de ondervonden problemen. Deze bepaling heeft voornamelijk betrekking op situaties waarin men gaat verhuizen zonder specifieke reden, maar gewoon omdat men daar zin in heeft. Uitzondering op deze bepaling is de zogeheten “belangrijke reden”. Daarbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan een verhuizing vanwege samenwoning, huwelijk of het aanvaarden van werk elders. De beoordeling of sprake is van een belangrijke reden is echter steeds afhankelijk van een weging van alle van belang zijnde feiten en omstandigheden. Er is alleen sprake van een belangrijke reden die aanleiding vormt voor toewijzing van de voorziening als de cliënt geen in redelijkheid van hem te vergen mogelijkheden heeft om zelf voor een passende oplossing te zorgen (CRvB 21-05-2012, nr. 11/5321 Wmo).

Ad f. Als een cliënt verhuist, zal deze moeten zoeken naar een zo geschikt mogelijke woning. Het is niet de bedoeling dat men zo maar een ongeschikte woning kiest en vervolgens de rekening voor aanpassingen bij het college indient. Met “verhuizen” wordt hier overigens niet alleen bedoeld op de feitelijke verhuizing, maar ook op alle onomkeerbare handelingen die normaal gesproken voorafgaan aan een verhuizing, zoals het tekenen van een koop-, huur- of erfpachtcontract. Voor de toepassing van deze weigeringsgrond is het belangrijk dat het college zicht heeft op de aangepaste of eenvoudig aan te passen woningvoorraad. Daarnaast zal de gemeente haar inwoners goed moeten informeren over de gang van zaken bij dit soort verhuizingen. Alleen dan kan worden gemotiveerd dat sprake is van een verhuizing naar de voor de situatie van cliënt meest geschikte woning. Er is sprake van een omkering van de bewijslast indien cliënt verhuist vanuit een andere gemeente en zich niet vooraf tot het college heeft gewend om alternatieven te bespreken, dan wel om toestemming te vragen. Onder deze

omstandigheden ligt het op de weg van cliënt om aan de hand van controleerbare gegevens aannemelijk te maken dat er geen geschikte woning voor cliënt beschikbaar was. Dit volgt uit CRvB 13-04-2011, nrs. 09/3047 WMO e.a.

Artikel 4.5 Financiële tegemoetkoming

De financiële tegemoetkoming is een geldbedrag dat een cliënt krijgt als tegemoetkoming in de kosten die gemaakt worden om een geïndiceerde voorziening aan te schaffen of hulp te organiseren.

De CRvB stelt als voorwaarde dat de financiële tegemoetkoming een passende bijdrage moet leveren aan de zelfredzaamheid en participatie van de aanvrager. Een forfaitaire voorziening die zo ver afstaat van de werkelijke kosten van de compenserende maatregel dat deze geen passende bijdrage meer levert aan het verminderen of wegnemen van de gevolgen van de beperkingen, kan niet gelden als maatwerkvoorziening in de zin van artikel 2.3.5, lid 3 Wmo 2015. Hieruit kan worden afgeleid dat de (forfaitaire) financiële tegemoetkoming niet kostendekkend hoeft te zijn. Gelet op de uitspraak van de CRvB moet de financiële tegemoetkoming echter wel in de buurt komen van de daadwerkelijk gemaakte kosten.

In het Besluit zijn de voorwaarden en bijdragen opgenomen voor de woonvoorziening, verhuis- en inrichtingskosten, woningaanpassing / woningsanering, een sportvoorziening en vervoer.

HOOFDSTUK 5 ZORG IN NATURA

Artikel 5.1 Maatwerkvoorziening in natura

Bij het verstrekken van maatwerkvoorzieningen kan onderscheid gemaakt worden in een maatwerkvoorziening in de vorm van dienstverlening en overige maatwerkvoorzieningen.

Bij maatwerkvoorzieningen, die in de vorm van diensten worden verstrekt, staat het resultaat voor de inwoner of het gezinssysteem centraal.

Zorg in natura betreft hulp in de vorm van dienstverlening. Deze zorg in natura wordt altijd geleverd door een leverancier van zorg die door het college is gecontracteerd.

Bij overige maatwerkvoorzieningen betreft het producten in bruikleen voor (niet bouwkundige) woonvoorzieningen, vervoersvoorzieningen en hulpmiddelen. Deze voorzieningen worden altijd geleverd door een leverancier die door het college is gecontracteerd. Sommige van deze producten kunnen in eigendom worden afgestaan.

HOOFDSTUK 6 PERSOONSGEBONDEN BUDGET

Artikel 6.1 Persoonsgebonden budget

Het college verstrekt een pgb in overeenstemming met artikel 8.1.1 van de Jeugdwet en artikel 2.3.6 van de Wmo 2015. In de wetsartikelen zijn ook de voorwaarden vermeld voor een pgb. Uitgangspunt is dat cliënt een maatwerkvoorziening in natura krijgt. De cliënt kan verzoeken om een pgb

Het budgetplan waarnaar verwezen wordt in het tweede lid, vormt de basis voor het verstrekken van een pgb. In het budgetplan is tenminste opgenomen:

- welke diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen die tot de maatwerkvoorziening behoren de cliënt van het budget wil betrekken, en
- indien van toepassing, welke hiervan de cliënt wil betrekken van een persoon die behoort tot het sociale netwerk. Daarbij motiveert cliënt waarin de hulp vanuit het sociaal netwerk de gebruikelijke hulp overstijgt, en hoe de hulp uit het sociaal netwerk bijdraagt aan het bereiken van het resultaat.

Het derde lid geeft aan dat het beheren van een pgb geen vrijblijvende taak is. Met een pgb neemt een cliënt zelf de regie in handen over zijn zorg. De cliënt moet zelf zorgverleners inhuren, goede afspraken maken over de te leveren zorg, administratie bijhouden, zorgen voor tijdige en correcte betalingen door de Sociale verzekeringsbank via het zogeheten trekkingsrecht, op basis van declaraties en zorgovereenkomsten. De cliënt is er primair zelf verantwoordelijk voor dat de kwaliteit van de zorg die hij inhuurt voldoende is. Derhalve is het belangrijk dat de cliënt, of in voorkomende gevallen diens vertegenwoordiger, voldoende in staat is het pgb te beheren.

Ter uitwerking van de wettelijke voorwaarde dat een cliënt op eigen kracht voldoende in staat moet zijn, zijn belangen ter zake te waarderen en in staat moet zijn op verantwoorde wijze de aan de pgb verbonden taken uit te voeren, zijn in lid 4, kenmerken dan wel omstandigheden geformuleerd die, wanneer een of meerdere van deze omstandigheden van toepassing zijn op de cliënt, ertoe leiden dat de (in de beschikking goed onderbouwde) conclusie wordt getrokken dat deze cliënt niet in staat wordt geacht een pgb te beheren. De genoemde kenmerken en omstandigheden zijn van dien aard dat de kans dat een pgb op juiste wijze kan worden beheerd zeer klein is, danwel dat de risico's in meerdere opzichten (financieel, kwalitatief) zeer groot zijn. Het is dan niet in het belang van de cliënt om een pgb te verstrekken. De noodzakelijke maatwerk- of individuele voorziening wordt dan verstrekt in de vorm van zorg in natura en niet in de vorm van een pgb. Daarmee garandeert het college dat de juiste zorg, en daarmee het beste resultaat, wordt ingezet voor de cliënt.

Vijfde lid. Als een cliënt niet zelf tot het beheer van zijn pgb in staat is, en er sprake is van een vertegenwoordiger, moet zijn gewaarborgd dat zijn vertegenwoordiger die de cliënt daarbij ondersteunt hiertoe wel in staat is. Hierbij gelden in ieder geval dezelfde contra-indicaties als genoemd in het vierde lid. De mogelijkheid dat er een ongewenste belangenverstrengeling ontstaat tussen vertegenwoordiger en pgb-hulpverlener(s), danwel een ongewenste (financiële) afhankelijkheidsrelatie, dient te worden vermeden. Om die reden is een aantal aanvullende voorwaarden c.q. weigeringsgronden aan de vertegenwoordiging opgenomen. In principe mag de uitvoerder van de ondersteuning niet degene zijn die vertegenwoordiger is, aangezien de objectiviteit van de te beoordelen kwaliteit van de ondersteuning dan niet aanwezig is. Slechts bij hoge uitzondering kan hiervan door het college worden afgeweken. Tevens is het criterium nabijheid geformuleerd om te garanderen dat een vertegenwoordiger daadwerkelijk in staat is voldoende aanwezig te zijn bij de cliënt, om daadwerkelijk op verantwoorde wijze regie over het pgb te kunnen voeren. Dit betekent bijvoorbeeld dat de vertegenwoordiger, uiteraard afhankelijk van het type ondersteuning, minimaal 1 maal per week aanwezig dient te zijn wanneer de zorg wordt geleverd.

Lid 6. Om de beoogde resultaten van de voorziening binnen de termijnen te behalen, is deze bepaling opgenomen. Tevens als extra controle op de besteding.

Zevende lid. Als er sprake is van ondersteuning in een spoedeisende situatie, als bedoeld in artikel 2.2 of ambtshalve maatschappelijke ondersteuning, als bedoeld in artikel 2.6, derde lid, is er nog geen sprake van geïndiceerde ondersteuning op basis van een onderzoek. In zo'n geval is de ondersteuning voorlopig niet mogelijk via een pgb. Zodra het reguliere onderzoek is afgerond en een maatwerkvoorziening blijkt aan de orde, dan kan de cliënt uiteraard wel een verzoek indienen voor een pgb. De cliënt heeft een inlichtingenplicht en moet het college vooraf informeren over een buitenlands verblijf. Indien besteding van het pgb in het buitenland gewenst is, is dat alleen mogelijk als hiervoor expliciet vooraf toestemming is gegeven. De randvoorwaarden hiervoor worden door het college in nadere regels vastgesteld. Daarbij is een maximale termijn bepaald en zal onder andere door het college worden getoetst of de besteding van het pgb past binnen het ondersteuningsplan en de te behalen resultaatgebieden, alsmede of de kwaliteit is gewaarborgd. Een pgb is niet mogelijk voor de betaling van een persoon of organisatie die hem helpt met het beheer van het pgb. Een vertegenwoordiger wordt derhalve niet betaald vanuit het pgb. Ook kosten als administratiekosten, intakekosten, bemiddelingskosten, worden niet vanuit het pgb betaald. Mochten dergelijke kosten zich voordoen, dan is cliënt hier zelf verantwoordelijk voor aangezien hij ook zelf de keuze maakt deze eventuele financiële verplichting aan te gaan.

Lid 8. Als een cliënt het pgb wil besteden aan ondersteunende dienstverlening of jeugdhulp via het informele circuit (b.v. het sociale netwerk rond de jeugdige), geldt dat hij hiervoor niet meer mag uitgeven dan het maximale pgb-tarief dat op grond van deze verordening hiervoor wordt gehanteerd.

Tevens dient de informele dienstverlening volwaardig te zijn en tegemoet te komen aan de hulpvraag van de cliënt. Wanneer een cliënt bijvoorbeeld duidelijk wordt geïndiceerd voor professionele ondersteuning, is het niet mogelijk dat de ondersteunende dienstverlening op informele wijze wordt geleverd

Artikel 6.2 Hoogte persoonsgebonden budget

Artikel 2.1.3 Wmo 2015 en artikel 2.9 Jeugdwet verplichten het college om bij verordening vast te stellen op welke wijze de hoogte van het pgb wordt vastgesteld, waarbij geldt dat de hoogte toereikend moet zijn. Ook de tariefdifferentiatie (voor wie gelden welke tarieven) moet in de

verordening worden vastgesteld. Het is aan het college om de hoogte van het pgb te bepalen. Het is niet de bedoeling dat het college de kosten van de vertegenwoordiger, zoals het bemiddelingsbureau, financiert. Het pgb is daar niet voor bedoeld.

Uit jurisprudentie blijkt dat niet alleen de essentialia van voorzieningen moeten worden vastgelegd in de verordening maar gelet op ook 4.4 en de uitspraak van 17 mei 2017 dient in de verordening te worden vermeld op welke wijze de hoogte van een pgb wordt vastgesteld (CLI:NL:CRVB:2017:1803) Daartoe behoort ook de wijze van vaststelling van de hoogte van het uurtarief (ECLI:NL:CRVB:2019:467).

Uitbetaling van een pgb voor ondersteuning of jeugdhulp vindt, op basis van gecontroleerde zorgovereenkomsten, plaats door de SVB. Dit is het zogenoemde trekkingsrecht.

Artikel 6.3 besteding en verantwoording van het pgb

De besteding van het pgb dient te geschieden binnen de afspraken die daarvoor met de cliënt zijn gemaakt. Deze afspraken kunnen voortvloeien uit het goedgekeurde budgetplan en hiernaar zal worden verwezen in de beschikking. Hierbij kunnen ook verplichtingen worden opgenomen ten aanzien van de besteding, de termijn waarbinnen een pgb moet zijn besteed, het nakomen van verplichtingen in relatie tot het trekkingsrecht en verantwoording van het pgb. De Sociale Verzekeringsbank (SVB) beheert het pgb van de cliënt en keert het pgb uit op basis van te overleggen documenten, zoals een factuur of overeenkomst met de zorgleverancier. Voor de eenmalige pgb's doet het college dit namens de SVB.

HOOFDSTUK 7 VERPLICHTINGEN, HERZIENING, INTREKKING EN TERUGVORDERING

Artikel 7.1 Verplichtingen aan maatwerkvoorzieningen

In het eerste lid is bepaald dat het college nadere voorwaarden of verplichtingen kan verbinden aan de maatwerkvoorziening. Deze worden ofwel in de nadere regels, de beleidsregels, of (in geval van verplichtingen) in de beschikking vastgelegd.

In het tweede lid is opgenomen om wat voor voorwaarden en verplichtingen het bijvoorbeeld kan gaan. De verplichtingen en voorwaarden kunnen enerzijds een verband hebben met de doelstelling van de maatwerkvoorziening en het bereiken van de resultaten, maar anderzijds ook met het nakomen van leefregels.

Voor maatwerkvoorziening, anders dan voor dienstverlening, kan het ook gaan om bijvoorbeeld verplichtingen of voorwaarden die samenhangen met de veiligheid, een goed beheer van de voorziening etc. Bijvoorbeeld dat een open gehandicaptenvoertuig zoals een scootmobiel, overdekt moet kunnen worden gestald, niet mag worden uitgeleend en niet mag worden verfraaid. Maar het kan er ook over gaan dat iemand in de opvang mee moet werken aan het opstellen en nakomen van een ondersteuningsplan of dat iemand zich in een instelling voor beschermd wonen houdt aan de leefregels die daar gelden.

Artikel 7.2 Controle

Bij het bestrijden van misbruik is het essentieel dat het college periodiek controles uitvoert naar het gebruik en de besteding van voorzieningen op grond van de Jeugdwet en de Wmo 2015.

Artikel 7.3 Nieuwe feiten en omstandigheden, beëindiging, herziening en intrekking

Het eerste lid spreekt voor zich.

Het tweede lid is een uitwerking van de artikelen 2.9, onder d van de Jeugdwet en artikel 2.1.3, vierde lid van de Wmo 2015, waarbij is bepaald dat de gemeente bij verordening regels opstelt voor de bestrijding van ten onrechte ontvangen maatwerkvoorzieningen of een pgb alsmede van misbruik of oneigenlijk gebruik van de Jeugdwet en de Wmo 2015.

In het derde lid is geregeld dat als het pgb niet tijdig wordt besteed, deze wordt geacht in het geheel niet te zijn besteed tenzij er sprake is van bijzondere omstandigheden.

Artikel 7.4 Terugvordering

Dit artikel spreekt voor zich.

HOOFDSTUK 8 BIJDRAGE IN DE KOSTEN

Artikel 8.1 Eigen bijdrage maatschappelijke ondersteuning

Eerste en tweede lid: zowel voor de algemene als de maatwerkvoorzieningen is de eigen bijdrage gemaximeerd. De eigen bijdrage voor een maatwerkvoorziening of pgb is inkomens- en vermogensafhankelijk. De hoogte van de eigen bijdrage wordt begrensd door landelijk criteria, opgenomen in het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015. Daar binnen heeft een gemeente enige beleidsruimte.

Het derde lid bepaalt wie bij minderjarigen aangesproken wordt voor een eigen bijdrage in de woningaanpassing.

Lid 4 t/m 6 betreft de kostprijsbepalende aspecten.

Lid 7: Bij het vervoer op maat voor sociaal recreatief vervoer wordt een bijdrage gevraagd voor algemeen gebruikelijke kosten.

HOOFDSTUK 9 KWALITEIT

Artikel 9.1 Kwaliteitseisen

Jeugdwet

Artikel 4.1.1 van de Jeugdwet bepaalt dat jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen verantwoorde hulp moeten aanbieden, waaronder verstaan wordt hulp van goed niveau, die in ieder geval veilig, doeltreffend, doelmatig en cliëntgericht wordt verleend en die is afgestemd op een reële behoefte van de jeugdige en/of zijn ouder(s).

Op basis van het tweede lid van deze verordening worden bovengenoemde kwaliteitseisen van Wmo 2015 en Jeugdwet verder uitgewerkt in een kwaliteitskader dat hoort bij het geldende aanbestedingsdocument en de contractvoorwaarden. Een dergelijk kwaliteitskader is onder de aanbesteding van het Twents model in 2018 op 6 december 2017 door de bestuurscommissie OZJT en op 2 januari 2018 door het college vastgesteld (Corsa nummer 17INT06635).

Wmo 2015

Deze bepaling betreft een uitwerking van de verordeningsplicht in artikel 2.1.3, tweede lid, onder c, van de Wmo 2015, waarin is bepaald dat in de verordening in ieder geval wordt bepaald welke eisen worden gesteld aan de kwaliteit van voorzieningen, waaronder eisen met betrekking tot de deskundigheid van beroepskrachten.

De regering legt de verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van voorzieningen bij de gemeente en de aanbieder. Het is aan de gemeente om in de verordening te bepalen welke kwaliteitseisen worden gesteld aan aanbieders van voorzieningen.

Artikel 9.2 Verhouding prijs en kwaliteit levering voorziening van derden

Het college kan de uitvoering van de Jeugdwet en Wmo 2015 (met uitzondering van de vaststelling van de rechten en plichten van de cliënt) door aanbieders laten verrichten (artikel 2.11 van de Jeugdwet en artikel 2.6.4, eerste lid, van de Wmo 2015). In situaties waarin dit voor een voorziening gebeurt, moeten bij verordening regels worden gesteld zodat een goede verhouding bestaat tussen de prijs voor de levering van een voorziening en de eisen die worden gesteld aan de kwaliteit daarvan (artikel 2.12 van de Jeugdwet en artikel 2.6.6, eerste lid, van de Wmo 2015). Daarbij dient in ieder geval rekening gehouden te worden met de deskundigheid van de beroepskrachten en de arbeidsvoorwaarden.

Om te voorkomen dat alleen gekeken wordt naar de laagste prijs voor de uitvoering, worden in dit artikel een aantal andere aspecten genoemd waarmee het college bij het vaststellen van tarieven (naast de prijs) rekening moet houden. Hiermee wordt bereikt dat een beter beeld ontstaat van de reële kostprijs voor de activiteiten die zij door aanbieders willen laten uitvoeren. Uitgangspunt is dat de aanbieder professionals inzet tegen de arbeidsvoorwaarden die passen bij de vereiste vaardigheden. Dit uitgangspunt wordt ook gehanteerd voor uit te voeren kindbeschermingsmaatregelen of jeugdreclassering.

Artikel 9.3 Meldingsregeling, calamiteiten en geweld

Wmo 2015

In artikel 3.4, eerste lid, van de Wmo 2015 is bepaald dat de aanbieder direct melding doet bij de toezichthoudend ambtenaar van elke calamiteit of van geweld die/dat zich bij de verstrekking van een

voorziening voordoet. In artikel 6.1 van de Wmo 2015 is bepaald dat het college personen aanwijst die zijn belast met het houden van toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens de wet. Dit artikel regelt ook dat er door het college een regeling wordt opgesteld over het doen van meldingen en dat de toezichthoudend ambtenaar deze meldingen onderzoekt en het college adviseert over het voorkomen van verdere calamiteiten en het bestrijden van geweld.

Jeugdwet

Voor jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen geldt op grond van artikel 4.1.8 Jeugdwet een meldplicht voor calamiteiten en geweld bij de verlening van jeugdhulp of uitvoering van kinderbeschermingsmaatregelen of jeugdreclassering. Deze meldingen met betrekking tot jeugdzaken moeten gedaan worden aan de drie samenwerkende inspecties: de inspectie Jeugdzorg, Gezondheidszorg en Veiligheid en Justitie.

HOOFDSTUK 10 KLACHTEN, MEDEZEGGENSCHAP EN INSPRAAK

Artikel 10.1 Klachtenregeling

In het eerste lid is bepaald dat het college nadere regelgeving vaststelt voor de afhandeling van klachten.

Artikel 10.2 Klachtenregeling en medezeggenschap aanbieders

Dit artikel geeft uitvoering aan artikel 2.1.3, tweede lid, onder f, van de Wmo 2015, waarin is bepaald dat in ieder geval moet worden bepaald ten aanzien van welke voorzieningen een regeling voor inspraak van cliënten over voorgenomen besluiten van de aanbieder, welke voor de gebruikers van belang zijn, vereist is. Artikel 2.10 van de Jeugdwet bepaalt dat dit artikellid van overeenkomstige toepassing is op de Jeugdwet.

In dit artikel gaat het dus om medezeggenschap van cliënten tegenover de aanbieder. Voorheen moest de aanbieder voldoen aan de in de Wet klachtrecht cliënten en de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen (Wmcz) gestelde regels. Onder de Wmcz werd inspraak tegenover de aanbieder reeds verwezenlijkt via de cliëntenraad. Onder de Wmo 2015 is het stellen van regels geheel aan gemeenten overgelaten.

In het eerste lid is dit uitgewerkt door te bepalen dat aanbieders een regeling voor medezeggenschap dienen vast te stellen. De aanbieder is ten aanzien van de in de verordening genoemde voorzieningen verplicht een medezeggenschapsregeling op te stellen (artikel 3.2, eerste lid, onder b, van de Wmo 2015).

Artikel 10.3 Vertrouwenspersoon

Dit artikel spreekt voor zich.

Artikel 10.4 Betrekken van ingezetenen bij beleid

Deze bepaling geeft uitvoering aan artikel 2.10 van de Jeugdwet en artikel 2.1.3, derde lid van de Wmo 2015.

In het eerste lid wordt verwezen naar artikel 150 van de Gemeentewet. Op grond van dit artikel heeft de gemeente Lopik een inspraakverordening opgesteld, die geldt voor alle soorten gemeentelijk beleid. Op deze manier wordt gewaarborgd dat er eenzelfde inspraakprocedure geldt voor het Wmo- en jeugdbeleid als op andere terreinen. De inspraak geldt voor alle inwoners. Dit is uitdrukkelijk de bedoeling van de wetgever, omdat iedereen op enig moment ondersteuning nodig kan hebben.

Met het tweede en derde lid wordt aan het college overgelaten om de invulling van de medezeggenschap vorm te geven. In de gemeente Lopik adviseert de Adviesraad sociaal domein Lopik gevraagd en ongevraagd als het gaat om Wmo en jeugdbeleid.

HOOFDSTUK 11 OVERIG

Artikel 11.1 Waardering mantelzorgers

Dit artikel is een uitwerking van de verplichting in artikel 2.1.6 van de Wmo 2015 om in de verordening te bepalen op welke manier het college zorgt voor een jaarlijkse blijk van waardering voor de mantelzorgers.

Artikel 11.2 Tegemoetkoming meerkosten

In artikel 2.1.7 van de Wmo 2015 is bepaald dat door het college aan personen met een beperking of chronische psychische of psychosociale problemen die daarmee verband houdende aannemelijke meerkosten hebben, een tegemoetkoming kan worden verstrekt ter ondersteuning van de zelfredzaamheid en de participatie. In een nadere regeling worden hoogte en voorwaarden opgenomen.

Artikel 11.3 Evaluatie

Dit artikel spreekt voor zich.

HOOFDSTUK 12 SLOTBEPALINGEN

Artikel 12.1 Hardheidsclausule

Ondanks dat het in de Wmo 2015 en de Jeugdwet om maatwerk gaat, zal het college er in uitzonderingsgevallen niet aan ontkomen om, ook al is er een zorgvuldige afweging gemaakt, te beoordelen of deze afweging in de specifieke situatie niet leidt tot onbillijkheden van overwegende aard. Omdat er al sprake is van een zeer persoonlijke afweging is de verwachting dat deze afweging slechts minimaal gebruikt zal worden. De hardheidsclausule functioneert in dat geval als vangnet.

Wanneer de hardheidsclausule vaker wordt gebruikt in vergelijkbare situaties, kan men zich afvragen of het beleid terzake niet aangepast zou moeten worden.

Artikel 12.2 Nadere regels en onvoorziene gevallen

In dit artikel krijgt het college de bevoegdheid om nadere regels op te stellen over de uitvoering van deze verordening.

Artikel 12.3 Inwerkingtreding

In het artikel is bepaald wanneer de nieuwe verordening in werking treedt.

Artikel 12.4 Overgangsbepalingen

In het eerste lid wordt duidelijk gemaakt dat bestaande rechten doorlopen, totdat een nieuwe beoordeling heeft plaatsgevonden.

Het tweede lid bepaalt dat aanvragen die zijn ingediend onder de oude verordeningen worden afgehandeld en beschikt conform de nieuwe verordening. Hier kan van worden afgeweken ten gunste van cliënt (derde lid).

In geval van bezwaar- en beroepsschriften tegen een besluit, dat is genomen vóór de inwerkingtreding van de nieuwe verordening, is het oude recht nog van toepassing (vierde lid), tenzij toepassing van het nieuwe recht voor cliënt gunstiger is (vijfde lid).

Artikel 12.5 Citeertitel

Dit artikel spreekt voor zich.